

βοηθάει στή δυνατή έντυπωση της δήγησης. Κι
όμως τὸ εἰδύλλιο δὲ θὰ βαστούσε πολύ: ἀκόμα δυὸ
μαζὶ, ἀκόμα μὲ τὴν ἀγάτη, δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ
νικηθῇ ἡ ἄγρια τυραννία τῆς μοναξίας: καὶ ἡ γλυ-
κειά Μυριέλλα ἐφου θὰ γινόταν ς: αὐτὴ «μαύρη κι
ἀχαρινή, καὶ τριχωτή» σὲν τὴ Madonna Beritola
θὰ καταντούσε στὸ τέλος στὴν ἔδια κατάσταση ποῦ
βρῆκε τὸ Γιάννη της, ἀν δὲ σωζόντουσαν ς' οἱ δυὸ
ἀπόνα καράβι ποῦ ζέπεσε σ' ἐκεῖνα τάχροιάλια.

Σκεφτεῖτε λοιπὸν πόση ποικιλία στοιχείων χρειάστηκε νὰ φτειάξῃ αὐτὸ τὸ βιβλίο: στοιχεῖα περιγραφικά, αἰστηματικά, φιλοσοφικά. Γιὰ τὴν τροπικὴ φυτρωσὶα μ' ὅλη τῆς τὴν ἀφτονία καὶ μ' ὅλες τὰς εὐωδίες της, γιὰ τὴν ἀπειρη γαλήνη καὶ γιὰ τὰς ξαφνικές φουρτούνες τοῦ Ὀκεανοῦ, γιὰ τὰς πιὸ λεπτές φωτοσκλασες ποὺ μᾶς δείχνουν τὸ αἰστημα καὶ τὸ πάθος, γιὰ τὰς μελαχολίες τῆς μοναξίας καὶ γιὰ τὴν ἀποζώσων τάθρωπου ποῦ καταντῷ ἀγρίμη, ποτὲ δὲ λείπει ἡ ἐκφραση ἀπὸ τὴ θαυμαστὴν αὐτὴν γλώσσα: μπορεῖ ὅλα νὰ μᾶς τὰ πῆ, ὅλα νὰ μᾶς κάνῃ νὰ τὰ νοιώσουμε, ὅλα νὰ τὰ παραστήσῃ. Πόσος βοήθησε σ' αὐτὸ χώρια ἀπὸ τὰ φυσικὰ χαρασματα αὐτῆς τῆς γλώσσας κ' ἡ ἴκανότητα τοῦ συγγράφεα, βρίσκω περιττὸ νὰ πῶ: μὰ ἀλτίθεια εἴται δύσκολο νὰ βρεθῇ ἄλλο θέμα ποῦ νὰ μποροῦσε ἡ κανούρια καὶ δροσερὴ γλώσσα νὰ δεῖξῃ περισσότερο ατὴν εὐγένειά της».

Γι' αὐτὸν ἡ πετυχημένη ἔργασία τοῦ συγγραφέα
νὰ βρῇ καινούριες λέξεις στὶς καινούριες ἰδέες, καθὼς
καὶ τὸ θέληγητρο ποῦ νοιώθουμε στὴ δήγηση ἀπ' τὴν
γλύκα τοῦ ἥχου, ἀπ' τὴν γερὴν μᾶκαν' εὔστροφη κα-
τασκευὴ τῆς περίσδους, πολὺ θάχα χάσουν σὲ μιὰ με-
τάφραση, ἀν γινόνταν αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, καὶ ποῦ
πρέπει νὰ ἐλπίζουμε πῶς θὰ γίνη, ἀκόμα καὶ γιὰ τὸ
ἐνδιαφέρο ποῦ παρουσιάζει ἡ ἴδια ἡ δήγηση. Κ' ἵσως
δὲ θέταν ἀσκημό ἐδῶ στὸ τέλος νὰ δοῦμε μετα-
φρασμένα ὅσα μπόρεσα πιὸ πιεστὰ δύο μικρούτσικα
δείγματα τῆς ἀπλῆς κι ὅμως τόσο δυνατῆς τέχνης
καὶ τοῦ ὕφους τῆς μηχανετικῆς αὐτῆς δήγησης.
Νὰ πῶς περιγράφεται ἡ κατάσταση τοῦ Γιάννη
στὸ δεύτερο χρόνο τῆς μοναξίας: «Ἐπρεπε νὰ στο-
χαστῇ καθὲ μέρα τὸ δρόμο θὰ πάρῃ, γιὰ νὰ φτάσῃ
ώς ἑκεῖ, ἀν εἴναι πιὸ σίγουρο νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν
ἀκρογιαλιά, τὴν ρεματιὰ ἢ τὰς κορφούλες. Ἐπρεπε
νὰ μετρήσῃ τὰ βήματά του. Μὰ καὶ τὰ λόγια του
κατέντησε νὰ τὰ μετρᾷ. Δηλαδὴ, ἐκεῖνος δὲν τὰ
μετροῦσε, ἀν ἔθελες ὅμως νὰ μάθης πόσες λέξεις
συντίθεις νὰ λέῃ, δὲ θὰ μπερδεθούνα στὸ λογαρια-

κρουμμένος στά σπίτια μου, σ' οσες χώρες έκατον-
κησα, γιάν νά βρίσκω δύοσθες πλούτη· μὲ χρυσά
ψηφία ψηφίαν τόνομά μου σὲ μάρμαρο στήν 'Ολυμ-
πία, γιάν νά ζέρει δ 'Ελληνισμός πόσο έτικμήθηκε ή
τέχνη μου· ή μισή Κώ είναι δική μου. 'Αλλά καὶ
τίποτα δέ μοῦμεν τόνομά μου είναι άρκετό γιά
νά μὲ κάμει νά ζήσω βασιλικά παντού· οί βασιλη-
δες κ' οί τύγαννοι μὲ καλοῦν στήν αὐλή τους. 'Ομως
δέ φεύγω θά διασκεδάσω τὸ στρατό, ποῦ θά σκίσει
τὴ Λαδία χαρούμενος σὰ νά μην ἀκολουθοῦσε παρά
γιρτάσμη λιτανεῖα τοῦ Βάσχου, φύλλοντας καινού-
ριους ὑμνους στὸν ἐπίγειο θεό, ποὺ ἔδουλήθηκε νά γέ-
νει κοσμοκράτωρας». Καὶ συλλαγισμένος ἐπρόστεσε:
«Κ' ἔπειτα θέλω νά ίδω καὶ τὸν 'Αλέξαντρο. Μολά-
ζει, λέγουν, τοῦ 'Απόλλωνα».

Αφτήν τὴ στιγμὴ ἔνας δοῦλος εἰδοποίησε πῶς τὸ γιῶμα ἦταν ἐτοιμό.

Γ'

Ο Αλέξαντρος, παρόμοιος σ' χροιαιάτικο ρούφουλα ποῦ διώχνει δέκα τὰ σύγνεφα, διαβαίνοντας μόνο είχε σκορπίσει τὰ ἀσκέρια τοῦ Κοδομανοῦ, είχε περνάσει τη Μυστά, είχε στρατοπεδέψει στοὺς κάρμπους τοῦ Κάυστρου, κ' ἔβουλότουν νά μπει στὴν

σμό. Περιωρισμένος δ λογισμός του, κ' ἡ γλώσσα
του περιωρισμένη. Πρώτα, σὰν ἦρθε στὸ Νησὶ του,
συχνομιλοῦσε δύνατά· κατόπι, μιλοῦσε περισσότερο
μέσα του· στὸ τέλος, ἀρχιζε νάχούν μόδις μὲ τὸ νοῦ
του τὶς λέξες ποῦ μόρφωνε ἀξεστόμαστα, κι ὅταν ἐ-
βλεπε ἡ συλλογιοῦνταν ἔνα πρᾶμα, τόνομα τοῦ
πραμάτου σιγανοπερνοῦσε ~~θερ~~ τὸ μικρό του σὰν εἴδος
ἀντηιά. Μὰ δὲν εἶχε ἀνάγκη καὶ πολλὰ ὄνόματα·
ἡ Κορφούλα του, ἡ ἀκρογιαλιά, τὸ κορφοβούνι, τὸ
ρουμάνι μὲ τὰ δέντρα καὶ τὰ φρούτα του, τὰ ω-
ραῖα, ἡ θάλασσα, δ οὐρανός, ἡ παντοτικὴ σωπασιά,
ἡ λύπη του ἡ μεγάλη κ' ἡ λίγη του ἡ ἐλπίδα, τόσα
ἥξερε δ δύστυχος, τόσα θλεγε ἡ μουρμούριζε ἀπὸ
μέσα του στὴ μοναξιά».

Kai νὰ πῶς μᾶς περιγράφει τὴ μαγευτικὴ σε-

ληγόφωτη νύχτα πούδωκε ή Μυρέλλα τὸ πρῶτο φίλι στὸ Γιάννη:

«Τώρα χρυσάφι θ σύρανός, ή θάλασσα πλημμυρισμένη ἀπὸ ἀχτίδες μαλακατένιες, τὰ βραχούοντα σάν τὰ διαμάντια. Γυαλίζουν οἱ κορφές τους, γυάλιζε στὰ πλάγια καὶ στὰ παραπλάγια τους κάτου ὡς καὶ τὸ σκοτάδι, σὰ μισθρεμένο, σὰ μισθαμένο ἀπὸ τὴν ἀντιφεγγαριά. Κι ἀπὸ παντοῦ, ἀπὸ τὸν κάμπτο, ἀπὸ τὰ δέντρα, τὰ δουμάνια, τὰ λουλούδια, τὰ χόρτα, τὸ χῶμα, κι ἀπὸ τῆς θάλασσας τὴν ἀρμύρα, κι ἀπὸ τὶς τεατίνες τοῦ βουνοῦ, ἀνέβαινε ὡς ἐκεῖ, στὸν Κεντροβούναριο ἀπάνω, μιὰ μοναδικὴ, μιὰ μαγεφτικὴ μυρουδιά, ποῦ λές καὶ συνεργοῦσε ἡ Δημιουργία ὅλη, γιὰ νὰ τὴν κάμη πιὸ ἐρωτόπονη καὶ πιὸ τέλειαν».

P. E. PAVOLINI

ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΡΑΨΩΔΙΕΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΧΗΡΑΣ*

**Τώρα στὴν Πόλη δ γνωστικὸς; Θεόφιλος δρᾷει,
Τώρα τοῦ Κρούμου τὸ σπαθὶ κρέμεται καὶ σκουριάζει.**

* Τδ ποίημα τούτο πρωτόγινα ετά 1886 και βρίσκεται μὲ τὴν πρώτη ου μορφῇ τυπωμένο στὸ περιοδικό «Ἐστία» τὸν ἕδιο χρόνο. Μελετοῦσα τότε καὶ δοκιμάζα τὴν δύναμην μου σὲ σειρὰ ποιημάτων βγαλμένων ἀπὸ τὸ βιζαντινό κόσμο. Στόν κόσμο τούτο τῷρα ποὺ ἔναγύρισα, δουλεύοντας γιὰ τὸ νέο μου τὸ ἄργο, τὴ «Φλογέρα τοῦ Βασιλεῖου», ἔνανθυμήθηκα καὶ τὶς προσπάθειες τῆς νιότης μου. Ξανδούσθασα τὸ «Παῖδι τῆς Χήρας» — τυπώθηκε στὴν «Ἐστία» μὲ τίτλο «Βασίλειος ὁ Μακεδών» — ἡνρα τὴ σύνθεση του ὑποφερτῆ, μὰ τὸ στίχο του, καὶ κάπου καὶ τὴ γλῶσσα του, ἀνιπόφορα. Ξανθάλθηκα, καὶ τοῦ γκρέμισσα καὶ τοῦ ἔναχτισα καὶ τὸ στίχο καὶ τὴ γλῶσσα, στὰ ἰδιαίθεμέλα, μὲ τὸ ἕδιο σχέδιο. Καὶ σὰ νὰ τὸ ἔναντιωσα. Καὶ τὸ παράδοσα στὶς πλατιές καὶ στὶς καλοκρήτεδεχτες στῆλες τοῦ «Νουμᾶ».

Ἐβγαλε διάτα δ Βούρραρος δ τοάρος, δ Κραιτάγος.
Κοπαδιαστὰ πεονᾶν, ἀργά, καὶ οἱ δοῦλοι ἀργὰ καὶ οἱ
ξένοι,
Κ' ἐκεῖνος ἀπ' τὸ θρόνο του ἔαγγαντειτής, καὶ βλέπει-
Καὶ εἰναι γυναικες μὲ παιδιὰ καὶ μὲ φαρδιὰ γερόντοι,
Κι ἀπ' τὸ βαρὸν τὸ φόρτωμα σκεφρώνεται καὶ γέρνεται
‘Ο τοῖχος δ καλόχτιστος, λεβέντη, τοῦ κορμοῦ σου,
Καὶ εἰν’ ἡ παρθένα στὴ ντροπὴ καὶ στὰ ξευκλίδια μέσα.
Πεῖνα πεονάει καὶ δυστυχιὰ καὶ γύμνια καὶ τρεμοῦλα,
Κι οἱ ὀλόδροσοι τῆς δμορφιᾶς ἀνθοὶ κατακαμέροι
‘Απ’ τὸ λιοπύρι τῆς σκλαβιᾶς, καὶ χοιροδούλευτάδες
Οἱ δροχόντοι, παραλλάματα ἀπὸ τὴν κακοπάθεια.

Καὶ μόνο ἀπ' τὰ τριβόλια του ἔγγοιωθε ὁ οὐλάβος
• [πάντα,
Κι ὁ γήλιος πῶς τοὺς φλόγας χωρὶς νὰ τοὺς ζεσταίη,
Κι ὁ ἰσκιος πῶς τοὺς πάγωνε χωρὶς νὰ τοὺς δροσίζῃ!
Κι δὲ περνᾶν κι δὲ περνᾶν οἱ οὐλαβωμένοι ἐμπρός
[του]
Καὶ πότε ἀναστενάζουνε καὶ πότε ἀχνογελάνε
Καὶ σμύγουν πόνος τῆς οὐλαβιᾶς κ' ἐλπίδα τῆς πατρίδας
Μέσα στάναστενάσματα καὶ μέσα στάχυογέλοια.
'Ακόμα λίγη ὑπομονὴ κι ἀκόμα λίγο δρόμο,
Καὶ θὰ πατήσουν ἄλλη γῆ κι ἄλλο οὐρανὸ θὰ δοῦνε,
Καὶ θᾶρσουν τὰ τριαντάφυλλα, τὴ ζέστα, τὴ δροσούνια.
Πατεῖδα τους! τὴν δμορφιδ μονάχα ἐσὺ τὴν ἔχεις!

φιξή του νέου προσώπου του παρόμοιας σε σαρκω-
μένο θεό.

Ο δρόμος ἀπὸ τὰ "Ὑπαιπα στὴν" Εφεσο ἐπήγαινε στὴν ἀκροποταμιὰ τοῦ Καύστρου κ' ἐσκίζε χωριά καὶ μικρὲς χῶρες, ποῦ ἀπλονόνταν κάτασπρες στὸ πλούσιο λειβάδι καὶ ποῦ ἐμκρητυρῶσσαν τὸ βλοημένο ἔργο τῆς Ἐλληνικῆς φυλῆς, καὶ ἡπ' ὅλα τὰ χωριά, καθὼς ἴδιαζειν δὲ Μακεδόνας νικητής τῆς Ἀσίας, οἱ κάτοικοι ἐβγαῖναν μὲ γεορτάσιμα ροῦχα καὶ πάνδημα ἐμπακέριζαν κ' εὐλογοῦσσαν, καλωσορίζοντας τὸ νέο μονάρχη.

'Απάνου στὸν ἔδιον ἐκεῖνο δρόμῳ ἡτούν χτισμένοι
καὶ τοῦ Ἀπελλῆ τὸ μετόχι, κι' ἀπὸ μπροστά ἐ-
περγοῦνσε τῷρα δὲ ὥρως καὶ παρετήρησε πῶς οἱ πόρ-
τες ἦταν ὄρθανοιχτες μᾶς πουθενὰ δὲν ἔβλεπε τὸ ζω-
γράφο. Κ' ἐσταμάτησε ἐπίτηδες τὴν λιτὴν ἐπιθυμῶν-
τας νὰ ἰδεῖ τὸ βασιληὰ τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης.
'Αλλὰ μαθημένος νὰ πνήγει καθεὶς ἀντίσταση, ὑπο-
ψιάζοντας τὴν ἴδιοτροπη περηφάνεια τοῦ τεχνίτη,
καὶ νοιόθυντας ἀπὸ τές ξναιχτές πόρτες πῶς ἐκεῖνος
ἡτούν μέσα, αἰστάνθηκε πεισμα στὴν καρδιά του
καὶ θυμωμένος λίγο ἐδιάταξε κάπιον ὑπασπιστὴν νὰ
φέρει μὲ τὰ καλὰ ἡ στανικῶς τὸν Ἀπελλῆ στὰ
δρόμο.

Ειδωλολάτρης ἀκαρδος δ τοάρος δ Κρουτάγος
'Ανόμα ψὲς τὸ Μανουὴλ, τὸν ἄγιο τὸ Δεσπότη,
Τὸν ἔσφαξε, καὶ μάρτυρα τοῦ φόρεσε στεφάνη.
Μὰ τῶρα ἡ χάρος τοῦ θεοῦ σὺν νὰ τὸν ἔχῃ φτάσει,
Μέρεψε, καὶ τὸ χαίρειαι κρυφὴ χαρά, ποὺ γίνῃ
Τῆς λευτεριᾶς δ μοιχαστής, τάχαρον σκλάβουν κόσμουν
Προσκυνητάρι. Καὶ περγάν καὶ γοναῖται καὶ σκύβουν.
Μόν' ἔνας δὲν τὸν προσκυνάει, δὲ γονατάει, δὲ σκύβει.
Δράκος δὲν εἶναι στὸ κορμί, στὰ χρόνια δὲν εἰν' ἄντρας.
'Ανόμα ψὲς παιγνίδιζε μὲ τὰ παιγνίδια ἀγρόι,
Κοτα! ψηλὸς κι ἀλύγιστος, κ' εὐγενικὸς καὶ ὁραῖος,
Κ' εἰν' ἔνα ξέγροιαστο παιδί καὶ εἰν' ἔνας γαῦρος

[θήγας]

Κ' ἡ φορεσιά τον ἀρχοντικὰ κι αὐγερινὴ τον ἡ ὅψη,
Καὶ γύρω γύρω χρυσαῖτοι κεντίδια τῆς χλαμύδας
Τὸν ἀγναντεύεις καὶ νογᾶς πᾶς δὲν τὸ ἔρει ἐκεῖνος
Τὸ σκάψιμο τοῦ δουλευτῆ, καθὼς τὸ ἔρειν οἱ ἄλλοι,
Τὸν ἀγναντεύεις καὶ νογᾶς, ἔτσι π' ὀλόβανθος εἶναι,
Πῶς δὲν τὸν ἥνδε πουθενά νὰ τὸν πυρώσῃ δ ἥλιος.
Στοῦ ἥλιοῦ τὴν πύρη δούλευαν γιὰ κεῖνον οἱ ἄλλοι,

[σοὶ ἄλλοι]

Καὶ φεωχοντύνονταρ γι αὐτόν, γιὰ νὰ τὸν ἔχοντα πάντα
Νευμένο στὰ λαμπριάτικα, καὶ σὰ νὰ καρτεροῦσαν
Τὸ κύλισμα τοῦ λιθαριοῦ καὶ τὴ λαμπρὴ ἀπὸ κεῖνον.
Τι ἀδούλωτα ποὺ περπατάει ἀνάμεσα στὸν σκλάβουν!
Δὲν τὸ στοχάζεσαι πῶς πάει στὸν τόπο του ἀπ' τὰ ἔτρα.
Σὰ νὰ γυρνᾶ ἀπ' τὸν πόλεμο καὶ σὰ νὰ πάη σὲ θρόνο
Ποὺ τὸν προσκυνάει. Μόνο αὐτὸς δὲ γονατάει, δὲ

[σούρει.

Κι δ βασιλίς ξαφνίζεται κι δ βασιλίς φωτάει.
— Ποιὸς εἰν' αὐτός; ποιὸς εἶναι δ τοὺς δ κακορρίζει-

[γάρης]

Ποὺ δὲ γυρίζει νὰ μὲ δῆ καὶ νὰ μὲ προσκυνήσῃ;
— Εἶναι τῆς χήρας τὸ παιδί, μονόβιλωνο βλαστάρι.

— Γιὰ σύρετε καὶ γυρίστε το καὶ φέρτε το μπροστά
[μου!]

Σὰν ἔρθη ἀπὸ βροχόνερο ποτάμι μανιωμένο
Καὶ πλημμυρίσῃ καὶ χυθῇ καὶ πελαγώσῃ δ κάμπος,
Καὶ συνεπάρῃ τὰ δεντρά καὶ τὰ σπαρτά σκεπάσῃ,
Καὶ ὀπόχει τὴν καλύβα τον κατάμεσα τοῦ κάμπου
Συνιώντας νύχτα διέλπιστα βουτίδη καὶ βρύγο δικύοη,
Καὶ δὲ μπορεῖ νὰ πάη μπροστά καὶ μήτε πάει καὶ

[πίσω,

Γιατὶ μπροστά εἶναι κύματα καὶ ρέματ' ἀπὸ πίσω,
Κι δχνίζει καὶ βονβαλνεται καὶ τρέμει καὶ ἀπομένει,
Στοῦ λινρωμοῦ τὴν πόρτα δημητρός, δμοια δ λαὸς δ

[σκλάβος]

'Ο ζωγράφος ὑπακούοντας στὴ δία ἐπαρουσιάστηκε σὲ λίγο ντυμένος μὲ τὴν ἀστική του πορφύρα καὶ μὲ τὴ χρυσὴ μίτρα στὸ κεφάλι, ἀμύλητος καὶ περήφανος· καὶ ὁ Μακεδόνας, ποὺ μαθημένος ἦτουν στὴν κολακεία, δὲν ἐπαράξενέρηκε λιγώτερο ἀπὸ τὸ πρωτόφαντο φέρτιμό του. Κακοφανισμένος τούπε:

«'Απελλῆ δὲ λογαριάζεις φαίνεται τὸ νικητὴ τοῦ Δαρείου;»

«'Αλέξαντρος» τοῦ ἀποκρίθηκε «στοὺς ἄγιους τόπους τῆς Ἐλλάδας οἱ ζωγράφοι ὡς τώρα ἔχαιρονταν προνόμια, γιατὶ ἡ Μόδια κατοικεῖ στὰ σπλάχνα τους. Θίλεις ἔστιν ν' ἔχειτε τοὺς εὐγενικοὺς νόμους της; Οἱ πόρτες τοῦ σπιτιοῦ μου ἤταν ὀρθάνοιχτες γιὰ νὰ σὲ δεχτοῦν· γιὰ κάθε 'Ελληνα εἶναι εὔτυχία νὰ πατήσει τὸ κατώλικο μου· γιατὶ καὶ σὺ δὲν ἔμπαινες».

Ο 'Αλέξαντρος ἔχαμογέλασε. «Έβλεπε πῶς δὲν ἔμποροῦσε νὰ λιγίσει τὸ ἀνεξάρτητο φρόνημα τοῦ ζωγράφου· ἡ γενναιότητα δμως ἔμιλησε στὴν μεγάλη καρδιά του καὶ εἴπε: «'Εχω ἀδικο ἔρχομαι». Κ' ἐπήδησε ἀπὸ τὸ Βουκέφαλο καὶ μαζῆ μὲ λίγους ἀκόλουθους του ἔμπηκε στὸ σπίτι.

Σὰν ἥρθαν στάργαστῆρι, οἱ χρωματοτρίφτες ἔπροσκυνήσαν τὸ νικητὴ τοῦ Δαρείου κι' δ ἴδιος δ

· Ἀχνίζει καὶ βονβαλνεται καὶ τρέμει κι ἀπομένει.

· Απάντεχο τὸ μπόδισμα τάκοιβογιοῦ τῆς χήρας!

Καὶ δὲ μπορεῖ νὰ πάη μπροστά γιατὶ τοῦ λείπει ἐ-

[κεῖνος, καὶ πίσω ἀνήμπορος νὰ πάη, γιατὶ ἡ σκλαβιὰ εἶναι

[πίσω!] Κι ἀκούστημε πνιχτὴ φωνὴ «Πωπό! καημέν' ἀδέσφια!

· Ο νίδης δ κανακάρης μας δὲν θὰ γυρίσῃ πίσω,

Στοῦ βούργαρου τὴ δούλεψη τὰ νιᾶτα του θὰ φάῃ!»

· Η μάντρα του σωριάζεται σὰν διπραποκαμένη,

Κι ἀκούς ἀναστέρδοματα, καὶ οὐδιλάσματα σπαράζουν

Ταῦτιά, καὶ σφίγγονται γοῦθιές, τετώνορται, καὶ

[θέργονται] Τάδειο, καὶ ἔχωριζονται τὰ χέρια, καὶ ἔμπιμον

Καὶ ξερριζώντων τὰ μαλλιά, καὶ μύριες ματιὲς πέφτουν

Πρὸς τὸ θρόνον τὸν βασιλιὰ καὶ βλέπουν τὸν Κρουτάγο

Μὲ θερμοπαρακάλεσμα βουβό κι ἀπελπισμένο.

· Σὲ θέμει, ἐμεῖς ἔλεντεσοι κι δ νίδης μακριά μας,

[θδοῦλος, Κάλλιο νὰ φᾶν τὰ σίδερα γιὰ πάντα τὴ ζωὴ μας!»

Καὶ ξερριζώντων τὰ μαλλιά, καὶ μύριες ματιὲς πέφτουν

Πρὸς τὸ θρόνον τὸν βασιλιὰ καὶ βλέπουν τὸν Κρουτάγο

Μὲ θερμοπαρακάλεσμα βουβό κι ἀπελπισμένο.

· Σὲ θέμει, ἐμεῖς ἔλεντεσοι κι δ νίδης μακριά μας,

[θδοῦλος, Κάλλιο νὰ φᾶν τὰ σίδερα γιὰ πάντα τὴ ζωὴ μας!»

Καὶ ξερριζώντων τὰ μαλλιά, καὶ μύριες ματιὲς πέφτουν

Πρὸς τὸ θρόνον τὸν βασιλιὰ καὶ βλέπουν τὸν Κρουτάγο

Μὲ θερμοπαρακάλεσμα βουβό κι ἀπελπισμένο.

· Σὲ θέμει, ἐμεῖς ἔλεντεσοι κι δ νίδης μακριά μας,

[θδοῦλος, Κάλλιο νὰ φᾶν τὰ σίδερα γιὰ πάντα τὴ ζωὴ μας!»

Καὶ ξερριζώντων τὰ μαλλιά, καὶ μύριες ματιὲς πέφτουν

Πρὸς τὸ θρόνον τὸν βασιλιὰ καὶ βλέπουν τὸν Κρουτάγο

Μὲ θερμοπαρακάλεσμα βουβό κι ἀπελπισμένο.

· Σὲ θέμει, ἐμεῖς ἔλεντεσοι κι δ νίδης μακριά μας,

[θδοῦλος, Κάλλιο νὰ φᾶν τὰ σίδερα γιὰ πάντα τὴ ζωὴ μας!»

Καὶ ξερριζώντων τὰ μαλλιά, καὶ μύριες ματιὲς πέφτουν

Πρὸς τὸ θρόνον τὸν βασιλιὰ καὶ βλέπουν τὸν Κρουτάγο

Μὲ θερμοπαρακάλεσμα βουβό κι ἀπελπισμένο.

· Σὲ θέμει, ἐμεῖς ἔλεντεσοι κι δ νίδης μακριά μας,

[θδοῦλος, Κάλλιο νὰ φᾶν τὰ σίδερα γιὰ πάντα τὴ ζωὴ μας!»

Καὶ ξερριζώντων τὰ μαλλιά, καὶ μύριες ματιὲς πέφτουν

Πρὸς τὸ θρόνον τὸν βασιλιὰ καὶ βλέπουν τὸν Κρουτάγο

Μὲ θερμοπαρακάλεσμα βουβό κι ἀπελπισμένο.

· Σὲ θέμει, ἐμεῖς ἔλεντεσοι κι δ νίδης μακριά μας,

[θδοῦλος, Κάλλιο νὰ φᾶν τὰ σίδερα γιὰ πάντα τὴ ζωὴ μας!»

Καὶ ξερριζώντων τὰ μαλλιά, καὶ μύριες ματιὲς πέφτουν

Πρὸς τὸ θρόνον τὸν βασιλιὰ καὶ βλέπουν τὸν Κρουτάγο

Μὲ θερμοπαρακάλεσμα βουβό κι ἀπελπισμένο.

· Σὲ θέμει, ἐμεῖς ἔλεντεσοι κι δ νίδης μακριά μας,

[θδοῦλος, Κάλλιο νὰ φᾶν τὰ σίδερα γιὰ πάντα τὴ ζωὴ μας!»

Καὶ ξερριζώντων τὰ μαλλιά, καὶ μύριες ματιὲς πέφτουν

Πρὸς τὸ θρόνον τὸν βασιλιὰ καὶ βλέπουν τὸν Κρουτάγο

Μὲ θερμοπαρακάλεσμα βουβό κι ἀπελπισμένο.

· Σὲ θέμει, ἐμεῖς ἔλεντεσοι κι δ νίδης μακριά μας,

[θδοῦλος, Κάλλιο νὰ φᾶν τὰ σίδερα γιὰ πάντα τὴ ζωὴ μας!»

Καὶ ξερριζώντων τὰ μαλλιά, καὶ μύριες ματιὲς πέφτουν

Πρὸς τὸ θρόνον τὸν βασιλιὰ καὶ βλέπουν τὸν Κρουτάγο

Μὲ θερμοπαρακάλεσμα βουβό κι ἀπελπισμένο.

· Σὲ θέμει, ἐμεῖς ἔλεντεσοι κι δ νίδης μακριά μας,

[θδοῦλος, Κάλλιο νὰ φᾶν τὰ σίδερα γιὰ πάντα τὴ ζωὴ μας!»</p

